

РЕШЕНИЕ

№ 30

гр. Пазарджик, 02.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Ани Харизанова

при участието на секретаря Петрана Ив. Динева
в присъствието на прокурора С. Г. Я.

като разгледа докладваното от Ани Харизанова Въззивно гражданско дело № 20235200500714 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №252 от 17.07.2023г, постановено по гр.д.№261/2023г по описа на Районен съдв., поправено за допуснати в него очевидни фактически грешки с решение №278/18.08.2023г. е осъдена на основание чл.2, ал.1т.3 пр.2 от ЗОДОВ Прокуратурата на Република България с адрес град с., бул.“в.“№2 да заплати на Е. А. Р. с ЕГН ***** от град к., ул.“Батак“№32 сумата от 600лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от обвинение в престъпление по чл.309, ал.1 от НК по ДП№238/2021г на РУв., пр.пр. №677/2021г на РП Пазарджик, ТОВ., наказателното производство по което е прекратено, ведно със законната лихва от 21.03.2023г до окончателното изплащане на сумата, като е отхвърлен иска над размера на тази сума до претендираната от 2000лв. Осъдена е на основание чл.2, ал.1т.3 пр.2 от ЗОДОВ Прокуратурата на Република България с адрес град с., бул.“в.“№2 да заплати на Е. А. Р. с ЕГН ***** от град к., ул.“Батак“№32 сумата от 600лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от обвинение в престъпление по чл.309, ал.1 от НК по ДП№238/2021г на РУв., пр.пр. №677/2021г на РП Пазарджик, ведно със законната лихва от 21.03.2023г до окончателното изплащане на сумата. Със същото решение е осъдена на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ Прокуратурата на Република България с адрес град с., бул.“в.“№2 да заплати на Е. А. Р. с ЕГН ***** от град к., ул.“Батак“№32 разноски по гр.д.№261/2023г на РСв. за държавна такса в размер на 10 лв. Осъдена е на основание чл.78, ал.1 във вр.с чл.38, ал.1т.2 от ЗАДв Прокуратурата на

Република България с адрес град с., бул.“в.“№2 да заплати на адв.С. М. от АК Пазарджик с личен номер ***** със служебен адрес грв., ул.“Хан Аспарух“№21, бл.Б, ет.1, ап.10 сумата от 800лв. разноски за процесуално представителство.

С определение №723 от 01.11.2023г, постановено по гр.д.№261/2023г по описа на РСв. е изменено на основание чл.248, ал.1 от ГПК решение №252 от 17.07.2023г в частта за разноските като е осъдена на основание чл. чл.78, ал.1 във вр.с чл.38, ал.1т.2 от ЗАДв Прокуратурата на Република България с адрес град с., бул.“в.“№2 да заплати на адв.С. М. от АК Пазарджик с личен номер ***** със служебен адрес грв., ул.“Хан Аспарух“№21, бл.Б, ет.1, ап.10 сумата от 550лв. разноски за процесуално представителство пред районния съд.Това определение не е обжалвано и е влязло в сила.

В срока по чл.259, ал.1 от ГПК от Е. А. Р. е подадена въззивна жалба срещу първоинстанционното решение, в частта с която е отхвърлен иска за обезщетение за неимуществени вреди за разликата от 600лв. до претендираните 2000лв. с оплаквания за незаконосъобразност и необоснованост на съдебния акт. Твърди се в жалбата, че неправилно районният съд приел, че на обезщетение подлежат само обичайните вреди. Твърди се, че определеният размер от 600лв. е несправедлив, не е съобразен с икономическия стандарт на живот в страната, като същият е в размер по-малък от едно минимално месечно възнаграждение, установено за Република България като по този начин се нарушава принципа на пропорционалност при репарирането на вредите. Твърди се, че в обжалваното решение не е отчетено и обстоятелството, че при привличане на Р. в качеството на обвиняема и е била направена криминалистична регистрация, при която същата е търпяла унизително отношение в процеса на снемане на отпечатъци и фотографирането и с номер на престъпник, който да държи в ръцете си. Наведено е оплакване, че районният съд при отмерване размера на обезщетението не се е съобразил с принципа на справедливост по чл.52 от ЗЗД. Прави се искане решението в обжалваната част на бъде отменено и вместо него постановено друго, с което предявения иск за неимуществени вреди да бъде уважен в пълен размер. Претендират се разноски за въззивната инстанция. С въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В срока по чл.259, ал.1 от ГПК е подадена въззивна жалба от Прокуратурата на Република България като първоинстанционното решение са обжалва,в частта , в която е уважен иска за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 600лв. и в частта, в която е уважен иска за обезщетение на имуществени вреди в размер на 600лв. Твърди се в жалбата, че не е била налице хипотезата на чл.2, ал.1,т.3 от ЗОДОВ, защото воденото срещу Е. Р. наказателно производство е прекратено на основание чл.243, ал.1,т.2 от НПК-обвинението не е доказано. Поддържа се, че за да възникне отговорността по ЗОДОВ следва ищцата да докаже, че действително е претърпяла вреди и те са пряка и непосредствена последица от повдигнатото срещу нея незаконно обвинение/ чл.4 от ЗОДОВ/, което в случая не е сторено. Твърди се, че Прокуратурата е действала законосъобразно и съобразно правомощията и, вменени с КРБ и с процесуалните закони. Поддържа се ,че не било съобразено от районния съд, че наказателното производство е приключило в разумен и

кратък срок, повдигнатото обвинение не е за тежко умишлено престъпление, както и че на ищцата е била взета най-леката мярка за неотклонение подписка и спрямо нея не са налагани други мерки за процесуална принуда. Сочи се в жалбата, че размерът на присъденото обезщетение за неимуществени вреди е завишен и не отговаря на принципа на справедливост, залегнал в нормата на чл.52 от ЗЗД, тъй като спрямо ищцата като обвиняема не са били налагани най-тежките мерки за процесуална принуда. Спрямо нея са осъществени малък по обем действия по разследването, водения срещу нея процес не е получил медийна гласност. Поддържа се в жалбата, че решението е неправилно и в частта, в която е уважен иска за имуществени вреди, тъй като отговорността за разноси се реализира в производството, в което са били направени. Твърди се, че присъденото обезщетение за имуществени вреди в размер на 600 лв. е недоказано както по основание, така и по размер, а освен това е прекомерно. Прави се искане решението в обжалваните части да бъде отменено и исковите да бъдат отхвърлени. С въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК от Е. А. Р. е подаден отговор на въззивната жалба, с който се изразява становище че въззивната жалба е неоснователка и като такава следва да се остави без уважение.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция жалбоподателката Е. Р. не се явява и не се представлява. От същата, чрез пълномощника и адв.С. М., е подадено писмено становище, в което са развити съображения по съществото на спора.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция представителят на Окръжна прокуратура-Пазарджик, поддържа въззивната жалба. Подробни съображения по съществото на спора са развити в хода на устните състезания.

Пазарджишкият окръжен съд след като се запозна с доводите, изложени във въззивните жалби като обсъди и анализира събраните по делото доказателства, като взе предвид становищата на страните, при спазване разпоредбите на чл.12, ал.1 и чл.235 от ГПК, прие за установено следното:

В исквата си молба против Прокуратурата на Република България ищцата Е. А. Р. твърди, че с постановление от 24.10.2022г на разследващ орган била привлечена в качеството на обвиняема за престъпление по чл.309, ал.1 от НК и разследвано до 10.01.2023г., когато наказателното производство било прекратено на основание чл.243, ал.1 т.2 от НПК- обвинението не е доказано. Твърди се, че постановлението за прекратяване било потвърдено в определение №12 от 27.01.2023г по ч.н.д.№28/2023г по описа на РСв..В резултат на осъщественото наказателно преследване била изключително притеснена, тъй като живеела в малък град, в който всички се познавали и за случилото се научили всички. Изпитвала срам от околните. Ходела с наведена глава, за да не среща погледите на роднини, приятели, познати, понеже се чувствала неудобно, когато трябвало да им обяснява как без вина се оказала виновна, как бил третирана като престъпник, как била разкарвана по полицейски управления нав. за нещо, което не била направила. Всичко това се отразило негативно на психическото и състояние, бил е нарушен сънят и, съзнанието и било

обременено от тези неприятни инциденти. Отчуждила се от хората. С много от тях загубила реален контакт. Не поддържала контакт с родните от град К.. През времетраенето на досъдебното производство била с ограничени граждански права , поради наложената и мярка за неотклонение „подписка“, с която и било забранено да напуска местоживеенето си за известен период от време. Ангажирала адвокат, за което заплатила възнаграждение в размер на размер на 600 лева. Моли съда да постанови решение, с което да бъде осъдена

Прокуратурата на Република България да и заплати обезщетение за причинените неимуществени вреди от воденото наказателно производство в размер на 2 000 лева и обезщетение за имуществени вреди в размер на 600 лева, заедно със законна лихва върху главниците от датата на предявяване на исковата молба - 21.03.2023 г. до погасяването им. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК от Прокуратурата на Република България е подаден писмен отговор, с който се оспорват предявените искове по основание и размер. Твърди се, че не са налице предпоставките за ангажиране на обективната отговорност на Прокуратурата, тъй като сред предпоставките на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ не се предвиждало заплащане на обезщетение, когато производството се прекратява, поради това че обвинението не е доказано. Според ответника твърденията на ищцата за претърпени неимуществени вреди били голословни, силно преувеличени и недоказани. В случая липсвали действително претърпени вреди и причинна връзка между действията на ответника и настъпването им, доколкото изложеното от ищцата описвало едно нормално състояние на негативни преживявания, които всяко едно лице, спрямо което се води наказателно производство би имало и които не следвало да се вменяват в отговорност на прокуратурата. Поддържа се, че Прокуратурата е действала законосъобразно и съобразно правомощията ѝ вменени с Конституцията на Република България, Закона за съдебната власт и Наказателно - процесуалния кодекс, и предявения срещу нея иск е изцяло неоснователен. Сочи, че наказателното производство е приключило в един разумен и кратък срок. Повдигнатото обвинение не е било за тежко умишлено престъпление. По отношение на ищцата била взета най-леката мярка за неотклонение-подписка и спрямо нея не били налагани други мерки за процесуална принуда. Била е обвиняема за един кратък период от около два месеца. На следващо място, претенцията за неимуществени вреди била изцяло недоказана. Ищцата не ангажирала, каквито и да е било доказателства в тази насока. Счита, че претенцията не е съобразена с критериите по чл. 52 ЗЗД и е завишена, като се има предвид кратката продължителност на наказателното преследване, че е наложена най-леката мярка за неотклонение, че други мерки за процесуална принуда спрямо нея не са прилагани и че воденият срещу нея процес не е получил медийна гласност. Твърди се, че настъпването на вредите се дължи на изключителната вина на ищцата, евентуално, че е налице съпричиняване, тъй като ищцата също е допринесла и е станала причина за воденото производство срещу нея. Моли се предявените искове да бъдат отхвърлени.

От ангажираните пред районния съд писмени доказателства се установява, че с постановление от 19.05.2021 г. на РП Пазарджик ТОВ. е образувано ДП № 238/2021 г. по

описа на РУв. при ОДМВР Пазарджик, пр. пр. № 677/2021 г. на РП Пазарджик ТОВ., за това че на 01.01.2020 г. въвв. съзнателно е ползван неистински частен документ-предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от 01.10.2019 г, като за самото съставяне не може да се търси наказателна отговорност, престъпление по чл. 316 НК, въвв. чл. 309, ал. 1 НК. На 24.10.2022 г. Е. А. Р. е привлечена в качеството на обвиняема за престъпление по чл. 309, ал. 1 НК. С постановлението за привличане на обвиняем на ищцата е взета мярка за неотклонение „подписка“. Разпитана е непосредствено след това в това и качество на 02.11.2022г. В досъдебното производство ищцата е представлявана от упълномощен защитник като видно от съдържащия се на лист 156а договор за правна защита и съдействие същата е заплатила в брой адвокатско възнаграждение в размер на 600лв.

С постановление за прекратяване на наказателно производство от 10.01.2023 г. на РП Пазарджик ТОВ. наказателното производство е прекратено, на осн. чл. 243, ал. 1, т. 2 НК, а именно, че обвинението не е доказано. Отменена е взетата по отношение на ищцата мярка за неотклонение. Постановлението за прекратяване е потвърдено с Определение № 12/27.01.2023 г. по ч. н. д. 28/2023 г. на РСв., влязло в сила на 08.02.2023 г.

Приложена е и справка за съдимост на ищцата, от която е видно, че същата не е осъждана.

При тази фактическа обстановка, възприета и от първоинстанционния съд, която не е била спорна между страните от правна страна съдът прави следните изводи:

Предявени са обективно съединени иски с правно основание чл.2, ал.1, т.3, пр.2 от ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от 2000лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на незаконно обвинение и за заплащане на сумата от 600лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение за защита по незаконно обвинение, ведно със законната лихва върху всяка от главниците, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата

На основание чл.269, изр.първо от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. Въззивният съд намира, че първоинстанционното решение съдържа реквизитите на чл.236 от ГПК и е действително. Произнасянето съответства на предявеното искане и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими.

Съгласно чл.269, изр.2 от ГПК и задължителните указания по приложение на нормата, дадени в т.1 на ТР№1 от 09.12.2013г., при произнасяне по правилността на обжалваното съдебно решение въззивният съд е ограничен до релевираните в жалбата оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила и на материално правните норми, както и до проверка за правилното прилагане на императивните материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване.

По правилността на решението с оглед предметните предели на въззивните жалби съдът намира следното:

Предявен е иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от Закона за отговорност на държавата и общините за вреди.

Разпоредбата на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ предвижда обективна/ безвиновна/ гаранционно- обезпечителна отговорност на държавата в следните случаи: обвинение в извършване на престъпление, ако лицето е оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или извършеното деяние не е престъпление или поради това, че наказателното производство е образувано след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. Субекти на тази отговорност могат да бъдат само правозащитни органи.

За да възникне притезателното право на увреждения за обезвреда на неимуществените вреди, причинени му от орган на Прокуратурата на Република България вследствие на повдигане на незаконно обвинение, трябва в обективната действителност да бъдат осъществени следните материално правни предпоставки/ юридически факти: 1/ на ищеца да му е повдигнато обвинение от Прокуратурата на Република България за извършено от него престъпление, 2/ съдът да е оправдал подсъдимия с влязла в сила присъда или наказателното производство да е прекратено с постановление за прекратяване като в този случай повдигнатото му обвинение е незаконно, 3/ обвиняемия/подсъдимият да е претърпял неимуществени вреди и 4/ причинените неимуществени вреди да са необходима , закономерна , естествена последица от повдигнатото незаконно обвинение, тоест да е налице причинно –следствена връзка между наказателното производство, по което е било повдигнато незаконно обвинение и причинения вредоносен резултат. Отговорността на Прокуратурата е обективна като тя не е предпоставена от виновно поведение на съответното длъжностно лице или администрацията – арг.чл.4, предл.посл. от ЗОДОВ.

Безспорно се установи след анализ на доказателствената съвкупност , че ищцата е била привлечена в качеството на обвиняем за престъпление по 309 , ал.1 от НК като впоследствие наказателното производство ,водено срещу нея, е било прекратено с постановление на Районна прокуратура. поради недоказаност на обвинението.Следователно е налице незаконно обвинение по смисъла на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.Неоснователно е възражението, инковикирано във въззивната жалба на Прокуратурата, че прекратяване на наказателното производство при условията на чл.243, ал.1, т.2 от НПК не попада в хипотезиса на правната норма на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.

Прието е последователно в съдебната практика/ решение №480 от 23.04.2013г. на ВКС по гр.д.№85/2012г на IV г.о. ГК/ че ищецът по иск с правно основание чл.2 от ЗОДОВ може да претендира обезщетение за обичайните неимуществени вреди от незаконно наказателно преследване, без да ги описва подробно в исковата молба и не са нужни формални , външни доказателства за установяване на тези вреди, тъй като те настъпват винаги в резултат от наказателното производство. В този случай размерът на обезщетението следва да се определи според стандарта на живот, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия. Когато ищецът претендира вреди над обичайните, които са обусловени от конкретни специфични обстоятелства , той следва

да ги посочи в исковата молба и безспорно да ги докаже. Ето защо неоснователно е оплакването, поддържано във въззивната жалба на Прокуратурата, че ищцата не била доказал твърденията си за претърпени негативни изживявания, както и че въобще липсват действително причинени вреди, доколкото изложеното в исковата молба представлявало по-скоро субективни възприятия, а не реално претърпени вреди. Изложените в исковата молба твърдения, които са в смисъл, че ищцата изпитвала срам от случилото се, ходела с наведена глава, не общувала с роднините си, очертават именно обичайни вреди, според приетото от съдебната практика.

Наказателното преследване по обвинение в извършено престъпление само по себе си е достатъчен обективен факт, обосноваващ негативно въздействие върху преследвания, свързано най-малкото и обичайно с притеснения от изхода на производството, тревога, потиснатост, накърняване на моралните и нравствени ценности, както и социалното му общуване, за каквито изживявания и причинно – следствената им връзка с наказателното производство не е необходимо да се събират нарочни доказателства, в каквато насока е и трайната съдебна практика на ВКС. Провеждане на пълно и главно доказване е наложително само при твърдения за негативни изживявания, които са извън обичайните за лице в такова положение и са специфични с оглед личността на увредения, неговата среда или обществено положение и други конкретни обстоятелства като те имат отношение към размера на дължимото обезщетение.

Следователно в това производство, както правилно е приел и районния съд следва да се обсъжда обезщетение на неимуществени вреди – обичайни такива. Следва да се отбележи, че в исковата молба не са били въведени твърдения, че ищцата е търпяла вреди при т.нар криминалистическа регистрация, изразяващи се в унизително отношение при в процеса на снемане на отпечатащи и фотографирането и с номер на престъпник, който номер е държала в ръцете си, поради което правилно не са били обсъждани от районния съд. Не могат да бъдат обсъждани и от настоящата инстанция за първи път, при все че не са въведени в обстоятелствената част на исковата молба. Очевидно не могат да се квалифицират като обстоятелства по чл.266, ал.1 и 2 от ГПК.

За да определи размера на такива вреди, съдът следва да приложи критериите за справедливост. По отношение на понятието „справедливост“ е налице богата и еднопосочна съдебна практика на ВКС, обективирана в множество решения/ решение №407 по гр.д. №1273/2009г, на III г.о., решение №394 по гр.д.№1520/2011г. на III г.о., решение №391 по гр.д.№201/2011г на III г.о., решение №395 по 159/2011г на III г.о. решение №3 по гр.д. №637/2011г на III г.о., решение №51 по гр.д.№465/2011г на IV г. о. както и т. II на ППВС№4/1968г. Съобразявайки постановките на задължителното за прилагане ППВС, ВКС неизменно приема, че справедливостта се основана на преценката на конкретни обстоятелства, които носят обективни характеристики- характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, вредоносни последици, тяхната продължителност и степен на интензитет, възраст на увредения, неговото обществено и социално положение, личността на увредения, данни за предишни осъждания, начин на

живот и обичайната му среда, тежестта на престъплението, за което е повдигнато обвинението, продължителността на наказателното производство, наложени мерки за принуда, отражение върху личния, обществен и професионален живот, разгласата и публичността, продължителност и интензитет на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, стигнало ли се е до разстройство на здравето / заболяване/, а ако увреждането е трайно- медицинска прогноза за неговото развитие / решение №18 по гр.д.№2721/2013г на IVг.о./ За случаите, при които незаконното обвинение е за умишлено престъпление в област, която е професионалната реализация на обвиняемия/ подсъдимия следва да се прецени как се е отразило то върху възможностите му за професионални изяви и развитие в служебен план, авторитета и името на професионалист. Обезщетението за неимуществени вреди от деликта по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ се определя глобално- за всички претърпени неимуществени вреди от този деликт/ решение №281/30.11.2018г на ВКС по гр.д.№582/2018г, решение №5709.02.2016г на ВКС по гр.д.№4641/2015г, решение №709/15.11.2010г на ВКС по гр.д.№178/2010г, решение №358/06.01.2015г на ВКС по гр.д. №2026/2014г, решение №232/25.07.2011г на ВКС по гр.д.№1318/2010г. Размерът на обезщетението следва да се определи според стандарта на живот, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване на пострадалия/ решение №165 от 16.06.2015г на ВКС по гр.д.№288/2015г, решение №480/23.04.2013г на ВКС по гр.д.№85/2012г.

Безспорно в настоящото производство се установиха по несъмнен начин първите две материални предпоставки, обуславящи възникването на отговорността на ответника по ЗОДОВ, а именно 1/ на ищеца е повдигнато обвинение за извършено престъпление от общ характер и 2/ наказателното производство е било прекратена поради недоказаност на обвинението като в този случай повдигнатото срещу ищеца обвинение е незаконно. Съгласно разпоредбата на чл.4 от Закона за отговорност на държавата и общините за вреди/ ЗОДОВ/ на обезщетяване подлежат всички имуществени и неимуществени вреди, които са в пряка причинна връзка с увреждането.

Повдигането на незаконно обвинение на ищцата само по себе си е увреждащо действие, тъй като засяга нейния личен живот, авторитет, чест, достойнство и добро име в обществото, а след като се доказват увреждащите последици от незаконното наказателно преследване, съдът е длъжен да присъди обезщетение за причинените вреди при съобразяване с релевантните за спора обстоятелства от значение за определяне на конкретния размер. Самият факт, че лицето не е извършило престъплението, за което е образувано досъдебно производство, е вредоносен. Следва се има предвид, че обезщетение за неимуществени вреди по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ се дължи и когато не са ангажирани доказателства за тях / какъвто е настоящия случай/, тъй като е нормално такива вреди да са търпени / виж решение №427/16.06.2010г на ВКС по гр.д.№273/2009г, решение №457/25.06.2010г на ВКС по гр.д.№1506/2009г/ Касае се за настъпване на така наречените обичайни неимуществени вреди като емоционални и психически терзания на личността, изразяващи се в чувство на неудобство, униженост, притеснение, несигурност, страх да не бъде осъдена.

Следва да се посочи, че поначало при незаконно повдигане на обвинение се засяга по един недопустим начин правната сфера на привлеченото към наказателна отговорност лице . Това води до увреждане и настъпване на вреди- неблагоприятно отражение върху психиката на човек от положението на несигурност в течение на наказателното производство, които са пряка и непосредствена последица от това увреждане, без да е в тежест на лицето да доказва всяко негативно изживяване и страдание, независимо от конкретната преценка, която се дължи за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди/ чл.52 от ЗЗД/. Установи се от данните по делото , че срещу ищцата е водено наказателно производство за умишлено престъпление , което не е тежко по смисъла на материалния закон / чл.93, т.7 от НК/ - документно престъпление.Наказателното производство е приключило в разумен срок. Ищцата е привлечена като обвиняема на 24.10.2022г. Постановлението за прекратяване на наказателното производство е влязло в сила на 08.02.2023г.Спрямо ищцата е наложена най-леката мярка за неотклонение“ подписка“, която не води до съществено ограничаване на личните права и свободи, до извеждане от обичайната социална и и семейна среда. Няма данни да са били прилагани спрямо нея други ограничителни мерки от страна на разследващите органи. Самото разследване в досъдебната фаза е приключило за период от време около една година и осем месеца като продължителността не се е дължала на неоснователно бездействие на разследващите органи, а на изцяло обективни причини, свързано със събиране на доказателства/ писмени, гласни , експертизи/ за разкриване на обективната истина. Липсват твърдения, а и доказателства конкретния случай да е придобил какъвто и да е бил обществен отзвук,от който ищцата да е била публично компрометирана. При определяне размера на обезщетението съдът съобразява обстоятелството, че ищцата е с необременено съдебно минало и това в личностен план допълнително е изострило чувствителността и към случващото се и е засилило нейната тревожност и страх от това, което може да и се случи , а именно- да бъде изправена пред наказателния съд. Съдът все пак отчита, че прокуратурата е прекратила наказателното производство преди внасянето му в съда с обвинителен акт.

Наред с горните обстоятелства, при определяне на обезщетението съдът следва да съобрази и обществените представи за справедливост според съществуващите общественоекономически условия на живот и жизнения стандарт към момента на увреждането, следвайки принципа за пропорционалност между претърпените от пострадалия неимуществени вреди и паричния им еквивалент, в който смисъл е и константната съдебна практика/ решение №358 от 16.01.2015г по гр.д.№2026/2014г., на IVг.о. на ВКС, решение №57 от 09.02.2016г по гр.д.№4641/2015г на IV г.о. на ВКС/. Също така не бива да се допуска размерът на обезщетението да бъде източник на обогатяване на пострадалия.

Предвид всички установени по делото обстоятелства и посоченото им значение за размера на процесното обезщетение, както и предвид социално икономическите условия и стандарта на живот в страната , настоящият съдебен състав намира за справедливо обезщетение , което би репарирало процесните неимуществени вреди , търпени от ищцата/ доколкото те изобщо могат да се оценят в пари и да се овъзмездят с парично обезщетение,

което да е достатъчно по размер и същевременно да не води до неоснователно обогатяване в съответствие с общоприетия критерий за справедливост / е сумата от 600лв. Този размер на обезщетение съответства на характера и степента на претърпените морални вреди. Както се посочи по-горе делото липсват доказателства, които да установят, че ищцата е търпяла неимуществени вреди в по-висок размер и по-силен интензитет от обичайните.

Предвид изложеното въззивната инстанция счита, че точния паричен еквивалент на всички понесени от жалбоподателката- ищец неимуществени вреди в резултат на незаконно повдигнатото и обвинение и изразяващи се в болки, страдания и неудобства, емоционални и психически сътресения възлиза на сумата от 600лв. Като е постановил решение в този смисъл, районният съд е постановил правилен, обоснован и законосъобразен съдебен акт и в тази му част същия следва да бъде потвърден. Неоснователни се явяват и двете въззивни жалби, атакуващи първоинстанционното решение в частта, в която районният съд се е произнесъл по иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди. Настоящият въззивен състав даде отговор на оплакванията на насрещните жалбоподатели при извършването на собствения си фактически и правен анализ, поради което не счита за необходимо преповтаря аргументите си защо не се съгласява с доводите, инвокирани във въззивните жалби.

По иска за имуществени вреди съдът намира следното:

Отговорността на държавата по чл.4 ЗОДОВ обхваща и причинените имуществени вреди, които също са пряка и непосредствена последица от увреждането. Тези вреди могат да се изразяват в претърпяна загуба или пропусната полза.

Съгласно ТР № 1/11.12.2018г. по тълк.д.№ 1/2017г. ОСГК на ВКС платените възнаграждения за адвокатска защита в хипотезите на чл.2 ЗОДОВ са пряка и непосредствена последица от увреждането по смисъла на чл.4 ЗОДОВ, макар и да не е задължителна, тъй като разходите по ангажирането на адвокатска защита представляват непосредствена вреда от неправомерното обвинение, чието пряко следствие е дължимост на хонорар, който следва да е съответен на правната защита, необходима на лицето, с оглед повдигнатото обвинение.

Безспорно се установи, че по воденото срещу ищцата досъдебно производство досъдебно производство №238/2021г по описа на РУ в., пр.пр.№677/2021г. на РП Пазарджик ТОВ. на същата е била оказана процесуална защита от адвокат С. М..Категорични са данните, съдържащите се на лист 156а от досъдебното производство, че ищцата е заплатила адвокатски хонорар в размер на 600лв., тъй като в приложения договор за правна защита и съдействие, изрично е вписано, че сумата от 600лв. е платена в брой. Съгласно т.1 на ТР№6/2013г. по тълк.д.№6/2012г на ОСГТК на ВКС ако адвокатското възнаграждение е заплатено в брой, то тогава вписването на направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характер на разписка. Следователно съдържащия се в кориците на досъдебното производство договор за правна защита и съдействие, от който ищцата черпи правата си в настоящото производство има характер на разписка за извършените плащания в размер на 600лв. и удостоверява направата на а

разноските от нейна страна. Разноските са направени по подов на образуваното наказателно производство, поради което се намират в пряка причинна връзка с незаконното обвинение и са дължими като имуществени вреди. Размерът на обезщетението също е определен правилно от районния съд.

При положение, че фактическите и правни изводи на въззивната инстанция съвпадат с решаващите изводи на районния съд, двете въззивни жалби са неоснователни. Обжалваното решение като правилно, обосновано и законосъобразно следва да бъде потвърдено изцяло.

С оглед неоснователността на въззивните жалби не се следват разноси за настоящата инстанция.

Така мотивиран Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение №252 от 17.07.2023г, поправено за допуснати в него очевидни фактически грешки с решение №278/18.08.2023г., двете постановени по гр.д. №261/2023г по описа на Районен съдв..

Решението на основание чл.280 ал.3, т.1 от ГПК е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____